

N:o 119.

*Af Herr P. Sahlström: Om ändring af lagens stadganden rörande giftoman-
narätt.*

Vid 1867 års riksdag väcktes motion inom Andra Kammaren, att myndig qvinna måtte tillerkännas rätt att vara sin egen giftoman. Denna motion blef af Lag-Utskottet tillstyrkt och af Andra Kammaren enhälligt antagen. Första Kam-
maren deremot afslog densamma.

Vid 1868 och 1869 års riksdagar hafva motioner i samma ämne blifvit väck-
ta inom Andra Kammaren, men aldrig kommit under Utskottets behandling. Utom
alla de skäl af rättvisa och billighet, att myndig qvinna måtte ega rätt vara sin
egen giftoman, som förenämnda motioner och Lag-Utskottet uti sin motivering un-
der 1867 års riksdag framhållit, hvilka jag vill åberopa såsom stöd för denna
min motion, vill jag ytterligare påpeka de olägenheter, som ofta förekomma genom
utvandringen till Amerika, derigenom att giftomännen resa dit och vägra gifva til-
låtelse åt dem, hvars giftomän de äro, att ingå äktenskap här i Sverige, utan upp-
mana dem resa öfver till Amerika, då sådan tillåtelse skall lemnas dem. Och säkert
hafva många qvinnor äfven rest öfver till Amerika af de skäl, att de här hemma
blifvit hindrade ingå äktenskap. I de fall, då giftoman icke finnes inom landet,
är äfven den utväg stängd, som annars finnes att tillgå, nämligen att kalla gifto-
man till domstol, i händelse han vägrar lemna sitt medgifvande till äktenskaps in-
gående.

Då Riksdagen för sin del beslutat, och Kongl. Maj:t genom Kongl. förord-
ningen den 16 November 1863 förordnat, att »ogift qvinna, som fyllt 25 år, vare
myndig att sig och sin egendom sjelf råda och förestå», synes icke vara för mycket
begärdt, att hon i första fallet må ega rätt göra sitt egna fria val, då hon väljer
sin make.

Jag får derföre vördsamt föreslå:

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft.

att Riksdagen ville för sin del besluta en författning, angående ändring af lagens stadgande i vissa delar rörande giftomannarätten samt föräldrars rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, så lydande:

Med ändring af hvad i lag finnes stadgadt angående giftomans in-seende öfver mö, samt om faders och moders rätt att hindra dotters giftermål och att göra henne arflös, förordnas som följer:

1 §.

Myndig qvinna stånde ej under giftoman.

2 §.

Hvad i 2 Kap. 10 § och 3 Kap. 10 § Giftermåls-balken är föreskrifvet, angående faders och moders samtycke såsom vilkor för äktenskapet, gälle ej i afseende på qvinna som myndig är.

3 §.

Stadgandet i 6 Kap. 1 § Giftermåls-balken om faders och moders rätt att göra mö arflös, ege ej tillämpning, der hon vid äktenskapets ingående myndig är, utan i de fall, som 2 § af samma Kap. omförmåler.

4 §.

Qvinna, som ej står under giftoman, ege sjelf göra sådant förord, som i 8 Kap. Giftermåls-balken sägs.

Att hvad 29:de punkten i Ridderskapets och Adelns privilegier den 16 Oktober 1723, i strid med ofvan angifna lagförändring, angående giftomannarätt, stadgar, varder upphäfdt, sedan Ridderskapet och Adeln blifvit hördt och till förändringen lemnat sitt bifall.

Att, i händelse Ridderskapet och Adeln ej detta bifall lemnar, hos Kongl. Maj:t anhålla, att ofvan angifna lagbestämmelse måtte ega tillämpning i afseende på andra medborgare än Ridderskapet och Adeln.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1872.

P. Sahlström.